

ASETTAMISPÄÄTÖS

SAAMELAISTEN OSALLISTUMISOIKEUKSIEN LISÄÄMINEN VALTION MAA- JA VESIALUEIDEN KÄYTTÖÄ KOSKEVASSA PÄÄTÖKSENTEKOMETE- LLYSSÄ SAAMELAISTEN KOTISEUTUALUEELLA

Asettaminen

Maa- ja metsätalousministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan ehdotusta saamelaisten osallistumisoikeuksien lisäämiseksi valtion maa- ja vesialueiden käyttöä koskevassa päätöksentekomenettelyssä saamelaisten kotiseutualueella.

Toimikausi

1.8.-31.12.2013

Taustaa

Pääministeri Kataisen hallitusohjelman mukaan saamelaisten oikeuksia alkuperäiskansana kehitetään muun muassa maankäyttöön liittyvää lainsäädäntöä selkeyttämällä. Kansalliseen perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelmaan kuuluu maa- ja metsätalousministeriön vastuulla oleva hanke numero 45, jonka tarkoituksena on lisätä saamelaisten osallistumisoikeuksia valtion maa- ja vesialueiden käytön suunnittelussa. Maa- ja metsätalousministeriö valmistelee parasta aikaa ehdotusta laiksi Metsähallituksesta, jonka olisi tarkoitus astua voimaan vuoden 2015 alusta. Saamelaisten osallistumisoikeuksia koskevat kohdat olisi tarkoitus saada uusittavana olevaan lakiin mukaan heikentämiskiellon periaatetta käyttäen.

Hallitus käsitteli iltakoulussa 12.12.2012 saamelaisasioita ja linjasi, että maa- ja metsätalousministeriö asettaa työryhmän valmistelemaan ehdotusta saamelaisten osallistumisoikeuksien lisäämiseksi valtion maa- ja vesialueiden käyttöä koskevassa päätöksentekomenettelyssä saamelaisten kotiseutualueella. Maa- ja metsätalousministeriö pyysi 23.1.2013 kirjeellään oikeusministeriötä, ympäristöministeriötä ja työ- ja elinkeinoministeriötä sekä saamelaiskäräjiä nimeämään työryhmään ehdokkaansa. Paikallisen väestön edustuksen turvaamiseksi maa- ja metsätalousministeriö pyysi Enontekiön, Inarin, Sodankylän ja Utsjoen kuntia sekä Lapin liittoa nimeämään työryhmään yhteisen ehdokkaan. Työryhmää päätettiin täydentää lisäämällä saamelaisten ja kolttien edustusta, mitä koskeva kirje lähetettiin saamelaiskäräjille ja kolttien kyläkokoukselle 14.6.2013.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on valmistella ehdotus saamelaisten osallistumisoikeuksien lisäämisestä valtion maa- ja vesialueiden käyttöä koskevassa päätöksentekomenettelyssä ja tähän liittyen laatia ehdotus Metsähallitusta koskevaan lainsäädäntöön otettaviksi säännöksiksi Metsähallituksen yhteyteen perustettavasta toimielimestä. Työryhmän tehtävänä on laatia myös ehdotukset lakiin otettaviksi säännöksiksi poronhoidon, metsästyksen ja kalastuksen yleisestä edistämisestä saamelaisten kotiseutualueella ja tehdä ehdotukset tätä koskevien toimenpiteiden rahoittamiseksi. Työryhmän tulee ottaa työssään huomioon, että valtion tai yksityisten henkilöiden maa- ja vesialueiden omistusoikeuteen ja käyttöoikeuteen saamelaisten kotiseutualueella ei puututa miltään osin. Työryhmän tulee työssään ottaa huomioon myös muun paikallisen väestön osallistumisoikeudet ja mahdollisuudet harjoittaa perinteisiä elinkeinoja.

Työryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja: Osastopäällikkö Pentti Lähteenoja, MMM
 Jäsenet: Apulaisosastopäällikkö Liisa Saarenmaa, MMM
 Hallitusneuvos Timo Tolvi, MMM
 Lainsäädäntöjohtaja Sami Manninen, OM
 Hallitusneuvos Satu Sundberg, YM
 Hallitusneuvos Tuula Manelius, TEM
 Puheenjohtaja Klemetti Näkkäljärvi, saamelaiskäräjät
 Hallituksen jäsen Petra Magga-Vars, saamelaiskäräjät
 Hallituksen jäsen Ilmari Tapiola, saamelaiskäräjät
 Tiina Sanila-Aikio, kolttien kyläkokous
 Toimittaja, pienyrittäjä Veikko Väänänen, Lapin liitto

Sihteerit: Lainsäädäntöneuvos Susanna Paakkola, MMM
 Esittelijä Anna Siljamäki, MMM

Pysyvät asiantuntijat: Hallituksen jäsen Anna Morottaja, saamelaiskäräjät
 Lainsäädäntöasiantuntija Tommi Nieppola, Metsähallitus

Työryhmä voi kuulla myös muita asiantuntijoita.

Kustannukset

Työryhmän työ tehdään virkatyönä eikä siitä makseta kokouspalkkiota. Ministeriöt vastaavat edustajiensa matka- ja muista kustannuksista. Saamelaiskäräjien, kolttien kyläkokouksen ja paikallista väestöä edustavien työryhmän jäsenten matkakulut korvataan momentilta 30.01.01 (*Maa- ja metsätalousministeriön toimintameno*).

Maa- ja metsätalousministeri



Jari Koskinen

Apulaisosastopäällikkö



Riitta Heinonen

Jakelu: Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja pysyvät asiantuntijat
 MMM Talousyksikkö

Tiedoksi: Tiina Ryttilä, MMM
 Juha Ojala, MMM
 Oikeusministeriö
 Työ- ja elinkeinoministeriö
 Ympäristöministeriö
 Metsähallitus
 Saamelaiskäräjät
 Kolttien kyläkokous
 Nellim-Keväjärven kolttaneuvosto
 Näätämön kolttaneuvosto